

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

Quid sit Daemon. Ca. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

necessariò in eo sunt. His accedit, quòd eum in Deo, vt in principio, sit cura, & prouidentia communis vniuersi; in Mente solùm sit distincta prouidentia specierum; etiam debet dari natura aliqua media, ad quam pertineat cura, & prouidentia partium. Ad Deum, & Métem pertinet dirigere, & imperare; ad mediam hác Dæmonum naturam exequi, & perficere Iure itaque Plato Ægyptiorum Theologis, sensus, & rationi credens, Dæmones posuit; in quorum notitiam interna quadam naturæ commotione perducimur. Eos religio omnis supponit; Prisci sapientes in eorum cultu plus æquo versati sunt; ter maximus Mercurius frequenter de illis loquitur; sapientes Ægyptiorum, ope Dæmonum admirabilia effecerunt; Quapropter Plato ex his plurima depròpsit, & splendidissimè suos libros exornauit. Ex qua Academicæ, & Peripateticæ sententiæ conspicua diuersitate colligimus, quàm longè illi à vero recedunt, qui in omnibus Aristot. cum Platone nituntur conciliare.

Quid sit Dæmon.

CAP. III.

A Calcidio in Timæum Platonis, ab Apuleio, & ab aliis, vario modo definitur Dæmon. Inquit Calcidius, Dæmonem esse animal rationis particeps, immortale, affectionibus animi obnoxium, corpore æthereum, curam hominibus imper-

impertiens. Apuleius in lib. de Socratis Dæ-
mone, ferè similem dedit definitionem: solùm
eam permutavit; quia loco ætherei corporis,
aereum sumpsit. Hæc definitio in parte mihi
dubia est; & præsertim, quia Dæmonum cor-
pus non consimile est, cum varij sint Dæmo-
num gradus. Præterea, cum homo definiatur
à Platone, non quòd sit anima; sed anima ra-
tionalis mentis particeps, corpore vtens: lon-
gè minùs Dæmon debet per animal definiri,
sed per animam corpore vtentem; cum magis
quàm homo dominetur corpori, & minùs ex
eo pendeat. Insuper, non explicatur in ea defi-
nitione, quomodo per rationem Dæmones
præstent hominibus. Propterea ita potiùs esse
definiendos existimarem: Dæmon est anima,
rationalis, & mentis supra humanam conditio-
nem particeps, tenui corpore vtens, Deorum
famula, pro mundi particulari custodia. Sic
Plato animas puritate, & impuritate inter se
distingui affirmavit. Dæmonū anima purior
est, quàm anima hominis: & vtitur corpore,
non ita, vt eius sit perfectio, & forma; sed ei
iungitur cum quadam insinuatione; ita tamè,
vt ei maximè dominetur, & virtutem quandã
impartiatur: quò enim anima est sublimior,
eò magis corporibus dominatur. Insuper, vti-
tur corpore non crasso, sed tenui; vtitur enim
vehiculo, vel æthereo, vel aereo: & quoniam
aereum vehiculum, modò puriùs est, modò
crassius, & obscurius; hinc & ignei, & aerei, &

aquei & subterranei numerantur Dæmones. Valent etiam Dæmones, ob eorum vires, & eminentiam, noua recipere corpora; ita tamen, vt interim proprium non derelinquant: & cū suscipiant noua corpora, eis que maximè dominantur; varias eis valent tribuere figuras. At nunquid sub sensum nostrum cadāt? Dixit Porphyrius, Dæmones omnes prorsus inuisibiles esse. Iamblicus censuit, eos à nobis frequenter sensibus vsurpari: quod etiam affirmavit Plato in Timæo, & Epinomide; asseruit tamen, nunquam manifestè apparere. Sententiam Porphyrij censeo veram, dum Dæmones considerātur cum corpore sibi proprio; quod ob tenuitatem, & puritatem sensum effugit; vel non distinctum apparet ab eo intermedio corpore, in quo reperitur. Insuper, eiusdem opinionem commendandam censeo; quatenus inuisibile, solam difficultatem manifestat: non autem, quòd penitus videri nequeant. Opinionem Iamblici probandam iudico, dum Dæmones aliis corporibus insinuantur; & nobis diuersa figura, colore, & luce circumfusi, sese offerunt. Sunt itaque Dæmones, cū visibiles, tum inuisibiles: Insuper, potiores Dæmones sunt inuisibiles, humiliores verò magis sub intuitum cadunt; magis enim cum crasso corpore permiscentur, & nobis sese offerunt. Cū à nobis cōspiciantur Dæmones, id duobus modis contingere posse putandum est: non nunquam verè conspiciuntur; quia corpora

pora densiora assumunt, ea figurant, & per eadem sese nobis ostendunt: nonnunquam vero radios nostrorum oculorum sua facultate formant ad libitum, ac reflectunt, imaginationemque nostram permutant; adeo, ut cum a nobis re vera non conspiciantur, attamen conspici videantur. Propterea dixit Plato in Timæo, eatenus Dæmones nobis esse cōspicuos, quatenus ipsi volunt. Id ipsum euenire putandum est de voce, & sono; quem emittunt, vel formare videntur. Neque propterea Platoni aduersamur, qui in secundo de R. P. inquit; Est itaque omnino sine mendacio, Deorum, Dæmonumque natura; est simplex, neque mutatur, neque alios decipit; neque per visiones, neque per sermones, neque per signa, neque nobis dormientibus, neque vigilantibus, &c. Nam Plato hæc dicit præsertim de Diis, ut ipsemet sæpe repetit. Quod si Dæmonis quoque facit mentionem, id euenit: primò; quia postremos Deos, sæpe nomine Dæmonū appellat. Accedit, quod Plato ibi de deceptionibus loquitur: Dæmones, quamuis ad libitum se nobis ostendant; id faciunt, ut nobis profint; non ut decipiant, & fallant; ut nos auertant à malo, non ut in malū perducant: & hoc præsertim faciunt postremi Dæmones. Insuper, Dæmones, nedū nostris sensibus vsurpantur, verum etiam ipsi vtuntur sensibus; nisi omnibus, saltem eminentioribus, & magis spiritalibus; ut visu, & auditu; quorū muneribus, cū

fungantur, non est putandum, quòd id faciant per oculos, vel aures; sed præstantiori modo ob eminentem facultatem; ac per quamuis corporis partem vident, & audiunt; idque eis conuenit minùs cum perpeſſione, magis verò cum actione, quàm nobis.

Gradus Dæmonum.

CAP. V.

Amblicus in lib. de mysteriis Ægyptiorum nouem ponit diuinorum gradus: in primo, collocat Deos inuisibiles; in secundo, visibiles, vt sunt cœli; in tertio, Archangelos; in quarto, Angelos; in quinto, Genios, siue Dæmones; in sexto, Principatus priores; in septimo, Principatus posteriores; in octauo, Heroas; in nono demum, Humanas animas. Ex his nouem gradibus duo primi sunt supra Dæmonum latitudinem, postremus verò est infra; adeò, vt sex remaneant, qui communi nomine possint dici Dæmones. Psellus sex enumerat Dæmonum genera, sed modo longè diuerso: ponit enim Dæmones Igneos, Aereos, Terrenos, Aqueos, Subterraneos, Lucifugos. Porphyrius, modò duo, modò tria ponit Dæmonum genera: Nam in secundo de abstinentia ab esu carniū, ponit duo genera; vnum Dæmonum bonorum, alterum malorum: At in lib. de Occasionibus tria enumerat, addendo medium; quod modò iratum, lædit; modò placatum sacrificiis, prodest.